

Mokesčių reforma – pažanga ar smūgis regionui?

Redakcijos nuotr.

► Marijampolės LEZ.

Pastaraisiais mėnesiais viena iš daugiausiai diskusijų keliančių temų – Vyriausybės siūloma mokesčių reforma, galinti iš esmės keisti gyventojų pajamų mokesčio (GPM) tarifus ir turėti ilgalaikį poveikį šalies ekonomikai bei investicijų aplinkai. Marijampolės regiono verslininkai ir ūkininkai reiškia susirūpinimą – jie baiminasi, kad jau ir taip juntamas atotrūkis tarp regionų ir didžiųjų miestų dar labiau išaugs. Kyla klausimas: ar ši pertvarka prisidės prie regionų stiprinimo, ar taps dar vienu iššūkiu jų ateičiai?

Vaida MASAITIENĖ

Regionų verslas susiduria su žymiai sudėtingesnėmis sąlygomis nei įmonės, įsikūrusios didžiuosiuose Lietuvos miestuose. Pajamų, investicijų ir produk-

tyvumo skirtumai išlieka ryškūs – regionuose registruotų įmonių vidutinės pajamos bei pelningumas dažnai yra kelis kartus mažesni nei Vilniuje ar Kaune. Be to, prasidėjus Rusijos invazijai prieš

Ukrainą, stambių investuotojų nesulaukta jau beveik 3-ejus metus, o planuojama mokestinė pertvarka kuria dar didesnę turbulencinę aplinką. Marijampolės regiono verslininkai sako, kad šis disbalansas nekuria stabilios ekonomikos įvaizdžio ir apsunkina mikroekonomikos procesus. Marijampolės laisvosios ekonominės zonos valdymo bendrovės gen. direktorius Simonas Petrušis sako, kad turbulencinė aplinka nekuria pridėtinės vertės LEZ plėtroje: „LEZ įmonės tuo ir yra LEZ, kad ieško vietų ir priemonių, mechanizmų naujiems verslams plėtoti, kurtis regionuose, nes LEZ ypač skirti regionų skatinimui,

akseleravimui ir gaiviniui. Visi verslai supranta, kad jie veikia ekonominės rinkos sąlygomis, ir sutinka bei prisideda prie mokestinių sąlygų. Tik tiek, kad į viską reikia žiūrėti atsargiai, nes kiekvienas pakeitimas pritraukia investuotojų dėmesį – jeigu atsiranda mokestinės sistemos disbalansas, jiems kyla nesaugumo jausmas.“

Nors šios mokestinės reformos pagrindinis tikslas nėra orientuotas į regionus, jos esmė – padidinti valstybės biudžeto pajamas, ypač gynybos finansavimui, vis dėlto, didėjantys mokesčiai neišvengiamai paveiks ir regionų verslininkus, dar labiau apsunkindami jų ir taip sudėtingesnę padėtį mažesnėse apskrityse. MRU profesorė dr. Asta Vasiliauskaitė sako, kad ši mokesčių reforma nėra nukreipta į regionų padėties gerinimą: „Šita reforma regionams didelio akcento nesuteikia ir dėl šios reformos regionų padėties tikrai nepagerins.

► Nukelta į 2 p.

Naudoto kepimo aliejaus surinkimas Marijampolėje: pirmieji rezultatai

Neseniai Marijampolėje atsirado dar viena puiki galimybė gyventi tvariau – mieste įrengta 11 naudoto kepimo aliejaus surinkimo konteinerių, taip padedant kiekvienam iš mūsų prisidėti prie švaresnės aplinkos. Inicatyva įgyvendinta Marijampolės savivaldybei bendradarbiaujant su UAB „Biomotorai“.

Toks paprastas kasdienis veiksmas, kaip naudoto aliejaus surinkimas, ne tik padeda saugoti aplinką, bet ir skatina gyventojus atsakingiau tvarkyti atliekas bei prisideda prie gamtos išteklių tausojimo. Vos per mažiau nei pusmetį projek-

tas jau davė apčiuopiamų rezultatų – iki šiol surinkta net 255 kg naudoto aliejaus. Šis kiekis reiškia kur kas daugiau nei tik sumažintą taršą: – Išvengta apie 765 kg CO₂ emisijų – tiek jų būtų išskirta deginant aliejų.

Redakcijos nuotr.

– Tai prilygsta automobiliu nuvažiuotiems 4 500 km – beveik kelionei nuo Marijampolės iki Lisabonos ir atgal.

– Apsaugota daugiau nei 255 000 litrų vandens nuo užteršimo – tiek per metus sunaudoja trys šeimos.

– Sutaupyta apie 300 kWh energijos – tai vieno buto vidutinės mėnesio elektros sąnaudos.

– CO₂ sumažinimas prilygsta 10 medžių metinei absorbcijai.

Naudoto aliejaus konteinerius galite rasti šiose vietose:

- Kosmonautų g. 16
- J. Ambrazevičiaus-Brazaičio g. 15
- Mokulų g. 61
- Vytenio g. 2
- Parko g. 20
- Beržų g. 15B
- R. Juknevičiaus g. 9
- R. Juknevičiaus g. 100
- Vytauto g. 43
- Kauno g. 68
- Dariaus ir Girėno g. 13

Marijampolės savivaldybės administracijos informacija

Šiame numeryje skaitykite:

Kasmetinis Lietuvos bitininkų sąjungos renginys atkeliauja į Suvalkiją

Kasmetinis Lietuvos bitininkų sąjungos renginys – jau XLVII-oji Lietuvos bitininkų šventė – atkeliauja į Suvalkiją. Didžiausiais ir svarbiausiais bitininkų bendruomenės renginys rugpjūčio pirmomis dienomis bendruomenės narius ir svečius pakvies į Vilkaviškio rajoną, Paežerių dvarą.

► 2 p.

Pirmieji automobiliai Marijampolėje

Galima tik spėlioti, kada pirmasis automobilis pravažiavo per Marijampolę – neabejotina, kad tai nebuvo mūsų miestiečio transporto priemonė.

► 3 p.

Pristatytas darbas apie Patašinės krašto tremtinius

Patašinės bibliotekoje bendruomenei teminės po pietės metu pristatytas kraštotyrinis darbas „Patašinės krašto tremtiniai. Atsiminimai“.

► 3 p.

Kraštietės istorija: palikusi teisininkės darbą, atrado laimę kepyklėlėje

Teisingai pasirinkti profesijos kelią vos baigus mokyklą – iššūkis, su kuriuo susiduria daugelis jaunuolių. Kraštietė Diana Dirmeikienė – puikus pavyzdys, kad tikrąjį pašaukimą gali atrasti kur kas vėliau.

► 5 p.

Parama mokiniams: kas priklauso ir kur kreiptis norint ją gauti?

Marijampolės savivaldybės administracija informuoja, kad jau galima teikti prašymus dėl socialinės paramos mokiniams. Ką svarbu žinoti ir iki kada suspėti?

► 6 p.

Internetinis
portalas

Mokesčių reforma – pažanga ar smūgis regionui?

► Atkelta iš 1 p.

Galiu tik pasakyti, kad mokesčių didėjimas daugelyje gyvenimo sričių ir regionus tai paveiks taip pat. Kai kuriose srityse regionus tai paveiks daugiau dėl tos priežasties, kad kai kurių nusistovėjusių lengvatų, išlygų mažėjimas gali pasireikšti didesniu mokesčių mokėjimo tempu.“

Neseniai prie Seimo protestavę Vilkaviškio krašto ūkininkų sąjungos nariai teigia, kad po mokesstinės reformos investuoti į regionų ūkius tapo sudėtingiau – dėl nestabilios ir sunkiai prognozuojamos mokesstinės aplinkos kyla nerimas, todėl Vilkaviškio krašto ūkininkų sąjungos pirmininko pavaduotojas Vaidas Matukaitis sako, kad panašu, jog investicijas teks stabdyti: „Investicijų neskaitina, o jas stabdo, nes šiuo metu įkristusios paramos, mes investavom, vykdom projektus ir pan., bet tikrai pristabdysim esamąją situaciją, nes visas mūsų darbas stu-

miamas buldozeriniu principu. Vienareikšmiškai bus viskas pergalvojama, permąstyta ūkio apimtyje. Aš abejoju, ar ūkininkams yra prasmė toliau eiti tuo keliu, kuriuo ėjo dabar“.

Ūkininkų atstovas Vaidas Matukaitis teigia, kad esama situacija veda ūkininkus į stagnaciją – dauguma jų veikia per individualią veiklą ar mažąsias bendrijas, kurioms pagal mokesstinę reformą numatyti ženkliai išaugę mokesčių tarifai, o siūlomos lengvatos situacijos negrąžina: „Bet jeigu man dabar produkciją reikia nuvežti iki elevatoriaus ir „Via Lietuva“ apmokestina visus kelius? Aš gi žaliavą vežu, ne logistika užsiiminėju, o man sako „susimokėk“. Tai va, tokių paslėptų eilučių šitoj mokesstinėje reformoj yra daug, jos viena paskui kitą ateina, mes nesuprantam, koks yra galutinis šios reformos poveikslas.“

Pastaroji mokesčių reforma ignoruoja regiono verslų poreikius, ji ne-

siorientuoja į mažesnių apskričių poreikius ir galimybes, todėl dar labiau didina prarają tarp regiono ir didmiesčių konkurencingumo. Ūkininkams dar sudėtingiau, nes jų pajamos priklauso ne tik nuo mokesstinės santvarkos, bet ir nuo begalės kitų sudedamųjų dalių, kaip gamtos reiškiniai, nustatytos rinkos supirkimo kainos ir pan. Todėl konkurencingumas jų atžvilgiu sudėtingesnis, o ši mokesstinė reforma nėra nukreipiama taip, kad atlieptų žemės ūkio sektoriuje dirbančių asmenų padėtį: „Neypatingai tokį didelį kreipia, kaip tik štai toms veikloms, kurios yra aktualios regionams. Jei mes esame pripratę prie įvairių lengvatų ūkininkams, jų palaikymo, tai šita dedamoji mažinama, na ir, aišku, jos vaidmuo nėra žinomas. Tad dėl šios priežasties šiems mokesčių mokėtojams ir kyla emocijos“, – teigia MRU profesorė dr. A. Vasilaisukaitė.

Redakcijos nuotr.

► Ūkininkų nuomone, mokesstinė reforma turėtų solidarizuoti visus.

Pašnekovai sako, kad papildomas biudžetas, nukreiptas į valstybės gynybos stiprinimą – būtinas, tačiau taip pat pastebi, kad politikų skaičiavimai ir algoritmai nukreipti viena kryptimi – į verslo subjektus, todėl tai skatina negatyvią diskusiją tarp asmenų, kuriančių pridėtinę vertę valstybės ekonomikoje. Jų nuomone, mokesstinė reforma turėtų solidarizuoti visus asmenis: „Manau, visi turi pasidaryti krūviu. Jeigu aš einu į prabangų koncertą ir užėjimą į jį moku 150 Eur, tai gal aš už jį galiu mokėti ir 160 ar 170 Eur? O ten dar galiu išgerti ir gėrimą už ne vieną dešimtį eurų. Kai mes pereiname prie nekilnojamojo turto mokesčio, tai tas 40 ar 50 Eur per me-

tus pasidaro be galo daug ir apmokestinimo neturėtų būti. Mes turime žiūrėti į bendruomenišką priėjimą prie mokesčių pataisų, juk mes visi norim ir kokybiško švietimo, ir gerų kelių, ir aukštus standartus atitinkančios sveikatos sistemos“, – tokia S. Petrulio nuomonė. Panašiomis mintimis dalinasi ir ūkininkų atstovas V. Matukaitis: „Mums pirmiausia šneka apie mokesčių didinimą, bet be to, kad jūs būkit socialiai atsakingi, niekas nieko nesako. Mes gi nesakom, kad nereikia mokėti mokesčių, mes nesakom, kad juos reikia mažinti ar palikti tokius pačius. Mes gi po praeito protesto pasididinom akciją ir tą dalį jau skyrėm gynybai, tai ir dabar taip sakom, kad ga-

lim pridėti tuos 5 proc. prie GPM ir visa tai skirti tik gynybai. Tai mes solidarizuojamės, o kaip kiti?“

Pridėtinę vertę Lietuvos ekonominiame lauke kuriančios įmonės ir kitos bendrovės norėtų ne monologuoti, bet dialoguoti iš valdžios, pokalbio prie bendro stalo. Panašu, kad tai sunkiai įmanoma, nes Seimas jau priėmė gyventojų pajamų mokesčio (GPM) bei nekilnojamojo turto mokesčio pakeitimus, taip pat jau įteisinti vadinamieji „cukraus“ ir draudimo mokesčiai bei pakeistos pelno ir pridėtinės vertės mokesčių lengvatos. Visi šie pakeitimai įsigalios nuo kitų metų sausio mėnesio. Kas, panašu, gali sukelti drugelio efektą regionų verslams.

Kasmetinis Lietuvos bitininkų sąjungos renginys atkeliauja į Suvalkiją

Kasmetinis Lietuvos bitininkų sąjungos renginys – jau XLVII-oji Lietuvos bitininkų šventė – atkeliauja į Suvalkiją. Didžiausiais ir svarbiausiais bitininkų bendruomenės renginys rugpjūčio pirmosiomis dienomis bendruomenės narius ir svečius pakvies į Vilkaviškio rajoną, Paežerių dvarą. Apie tai, kuo gyvena krašto bitininkai, kuo išskirtinė bus artėjanti šventė, pasakoja Vilkaviškio bitininkų draugijos pirmininkė Renolda Kubilienė.

Renolda, papasakokite, kuo gyvena Vilkaviškio bitininkų draugija? Ko reikia, kad bitininkai burtųsi į draugijas, išlaikytų bendruomeniškumą, gyventų bičiuliškai?

Vilkaviškio krašto bičiuliai, šeimos pajamas generuojantys vien iš bičių produktų realizavimo, išgyvena ypač sunkų metų. Medaus kainų kritimas – tai visos Europos bitininkų skausmas. Tačiau nors ir labai žemos medaus kainos, darbštūs bičiuliai stengiasi išsilaikyti ir šiomis sąlygomis. Optimizmą kelia žinia, jog artimiausiu metu Europos Sąjungos vadina moji Medaus direktyva bus perkelta į Lietuvos teisę, o tai turėtų apsaugoti ne vien

bitininkus, tačiau ir vartotojus nuo gausiai įvežamo nekokybiško, falsifikuoto medaus.

Džiugu, kad draugijoje vyksta bitininkų kartų kaita – tęsiamos tėvų, senelių bitininkavimo tradicijos.

Šviesios atminties Sigito Jašinsko, ilgus metus vadovavusio draugijos veiklai, bityną perėmė ir darbuojasi sūnus Mindaugas su sutuoktine Sonata. Sėkmingai bitininkystės tradiciją tęsia Laura Šimanauskaitė, paveldėjusi senelio Broniaus Navikausko bityną. Neatsilikdamas nuo tėčio Kestučio, per šimtą šeimų prižiūri Vytautas Bukauskas su šeima. Karolis Alkevičius – jauniausias draugijos bičiulis, perėmęs tėtuko bityną.

Redakcijos nuotr.

► Šių metų Lietuvos bitininkų šventė vyks vaizdingose Paežerių dvaro apylinkėse.

Pernai pabaigęs gimnazijos mokslus, išvyko studijuoti, tačiau potraukis bitininkystei išliko. Patirtį iš savo dėdės Broniaus Klimavičiaus perėmė ir Andrius Bačkus. Čia pristaciau tik jauniausius draugijos bičiulius. Bendruomenės gyvenime puikiai dera ir papildoma vyresniųjų bičiulių patirtį jaunatviškas entuziazmas ir energija, atvirumas ir idėjos.

Nuoširdžiai džiaugiuosi, jog bičiulių tarpe sumažėjo bitininkų, iš kurių ne vieną kartą sulaukiau klausimo: „o kokios naudos iš draugijos galėčiau gauti dar?“ Turiu nuostatą – dirbdamas su bitelemis ir stebėdamas jų gyvenimą, kiekvienas bitininkas privalo suprasti ar išmokyti, jog į bendruomenę reikia atnešti... Išspiesdamos iš avilio bendruomenės jos išsinešą dalį visų triušo

ir sunėsto gėrio... Tad būdamas bendruomenės dalimi, o ypač bitininkų, pirmiausia privalai puoselėti ir plėtoti bendruomeniškumą – visaip, kaip tik sugebi. Nes visi turime gavę skirtingas dovanas. Neslėpkime jų, dalinkimės.

Puiki galimybė mūsų draugijos bendruomeniškumui stiprinti, atrasti ir geriau pažinti vieni kitų gerąsias savybes – pasirošimo 47-ajai Lietuvos bitininkų šventei metas. Jaudinanti rūpesčių gausa, tačiau greita – ir pasitenkinimą teikiantis bičiulių susitelkimas, gimstančios idėjos, siūloma pagalba, taip pat finansinė.

Bitininkų šventė organizuojama jau virš 40 metų. Kokių galima tikėtis naujienų šiais me-

tais? Ar jų reikia? O gal paprasčiau laikytis jau nusistovėjusių tradicijų?

Per 46 metus šventė užauginusi savo tradiciją, pavadinčiau – protokolinius elementus, kurių privalu laikytis. Tačiau naujos veiklos ar nauji veidai konferencijos pranešėjų tarpe pasėja savišią smalsumo jausmą.

Kadangi vienas iš šventės tikslų – pritraukti kuo daugiau visuomenės, edukuoti, suteikti žinių ir paskatinti naujoms galimybėms, stengsimės, jog kiekvienas sudalyvavęs šventėje pamatytų, išgirstų, patirtų kažką naujo. Maloniai kviesime visuomenę – pamatyti, išgirsti pranešimus, sudalyvauti edukacinėse bei degustacinėse veiklose ir mėgautis išskirtine kultūrine renginio programa. Mūsų tikslas –

parengti įdomią programą, užtikrinti kokybišką ir sklandžią renginio eigą, padaryti šį renginį įsimintinu visiems jo dalyviams.

Ką išvysime naujo? Konferencijos pranešėjų tarpe išvysime pora naujų veidų.

Jolita Smadrienė – ekologinio bityno „Avilio istorijos“ įkūrėja, savo veiklą plėtojanti nuo 2015 metų. Jolita yra tarptautinių madaus ir medaus konkursų teisėja bei sertifikuota medaus sensorinės analizės ekspertė, paprastai kalbant – medaus somelje, išsilavinimą įgijusi Bolonijoje, Italijoje. Iš tarptautinių medaus konkursų Jolita kiekvienais metais į Lietuvą parveža prizinius apdovanojimus už savo bitelių sunėstą medų.

► Nukelta į 4 p.

ISTORIJA...

Pirmieji automobiliai Marijampolėje

Galima tik spėlioti, kada pirmasis automobilis pravažiavo per Marijampolę – neabejotina, kad tai nebuvo mūsų miestiečio transporto priemonė. Yra žinoma, kad 1912 m. Virbalio verslininkas, vokietis Karolis Vitmozeris Marijampolės centre, Kauno gatvės pradžioje, įkūrė mašinų fabriką, į kurį dažnai važinėjo nuosavu lengvuoju automobiliu. Tačiau ir iki tada miestiečiai buvo matę ratuotus „arklių baidytojus“.

Benjaminas MAŠALAITIS

1908 m. pavasarį spauda skelbė, kad iš Suvalkų per Seinus į Marijampolę važinės maršrutinis autobusas. Kelionė turėjo trukti keturias valandas – tik nežinoma, ar šiuos ketinimus pavyko realizuoti. Ir tikrai, toks autobusas čia pasirodė kitų metų vasarą. Marijampoliečiai šiuo maršrutu galėjo pasiekti ir Vilkaviškį. 1911 m. tarp Suvalkų ir Kauno jau važinėjo keturi autobusai. Du Vilkaviškio autobusai, priklausę lietuvių bendrovei, irgi pasiekdavo Marijampolę. Tai leido miestiečiams nukakti ir į Kybartus, Virbalį, Kudirkos Naumiestį. Vienas iš bendrovės vadovų inžinierius Petras Vitkauskas turėjo namus ir parduotuvę namuose; 1913 metais

jis ieškojo ir sau lengvojo automobilio, bet neaišku, ar jį spėjo iki Pirmojo pasaulinio karo įsigyti. Iš visų šių autobusų yra žinoma tik vieno markė – Oberpichler. 1914 m. pradėjo kursuoti autobusas Marijampolė–Virbalis – juo mėgo naudotis žmonės, iš Virbalio geležinkelio stoties vykstantys į Vokietiją. Autobusams rimtų konkurentų nebuvo: traukiniai Marijampolės nesiekė, o karietomis teko važiuoti labai ilgai. 1914 m. rugsėjį marijampoliečiai galėjo mėgautis automobilių gausa: lengvaisiais važinėjo aukštesnio rangų vokiečių karininkai, o kitomis transporto priemonėmis – kiti kariškiai. Vienas kitas sugedęs automobilis mieste ar jo apylinkėse po karo

ir pasiliko. Nepatikrintais duomenimis, Marijampolėje, advokato A. Bulotos ūkiniame pastate, liko ir Rusijos laikinosios vyriausybės vadovo A. Kerenskio šeimos automobilis, prastovėjęs visą tarpukarį. Keleivinis transportas vėl atgimė 1919 m. vasarą: marijampoliečiai galėjo nuvažiuoti ne tik į Kauną, bet ir į Alytų. Didžiausia problema buvo ne automobilių techninė būklė, bet labai prasti keliai. Nuo 1920 m. Kaune pradėjo veikti „Ford“ autobusų prekybos bendrovė, kurios automobiliai pasirodė ir Marijampolėje. 1922 m. pradėjo reguliariai kursuoti ir pašto autobusai, priklausę valstybei. Tais metais jau buvo galima pasiekti ir Lazdijus. Nuo 1923 metų geležinkelis miestą sujungė su Kaunu ir Alytumi, todėl keleiviai gavo galimybę rinktis, kuo važiuoti: kelionė traukiniais turėjo du privalumus – tvirtas kainas ir nepriklausymą nuo metų laiko. Negana to – tais metais į Vilkaviškį dar važiuavo ir vadinamoji „konkė“ – arklių traukiamas vagonas. Kadangi autobusų stoties nebuvo, tai žmonės paimdavo iš centrinės miesto aikš-

Nuotrauka iš autoriaus kolekcijos

► Autobusas Marijampolė-Kaunas.

tės. Degalinės irgi nebuvo: degalais prekiaavo vaistinės ir kioskų savininkai. 1926 metais mieste buvo užregistruoti 8 lengvieji automobiliai, keletas „sunkųjų“ ir 10 autobusų (dešimtadalis visų Lietuvos autobusų); jų valstybiniai numeriai prasidėjo raide M. Sūduvos krašte per metus autobusais perveždavo daugiau kaip milijoną žmonių. 1929 m. miesto centrinėje aikštėje atidarė net dvi nedideles degalines.

Vairuotojai ir automobilių savininkai labai konkuravo. 1926 m. „Šaltinio“ laikraštis rašė: „Atvykus man prie autobusų į piličių aikštę, konduktoriai ėmė man už rankų ir skvernų taip tasyti, kad nežinau, kaip būčiau ištrūkęs, jei nebūtų išgelbėjusi policija“. Verslininkų, turėjusių autobusus, sunkumus vaizdingai prisiminimų knygoje „Jis, tas mano gyvenimas“ aprašo Jonas Dapkūnas. Jis iš autobusų verslo ne tik

neprasigyveno, bet įklimpo ir į skolas. Šiam žmogui pavyko išsaugoti įvairius dokumentus, parodančius viešojo transporto užuomazgas mūsų krašte. Trečiojo dešimtmečio pabaigoje autobusas į Kauną vyko septynis kartus per dieną, o kelionė kainavo 5 litus. Pagaliau šia priemone buvo naudojama dažniau negu traukiniu. Reikia pripažinti, kad Kalvarija 1930 m. pastatė autobusų stotį ir aplenkė Marijampolę.

Pristatytas darbas apie Patašinės krašto tremtinius

Patašinės bibliotekoje bendruomenei teminės popietės metu pristatytas kraštotyrinis darbas „Patašinės krašto tremtiniai. Atsiminimai“.

Ilona JACAITIENĖ

Patašinės bibliotekos bibliotekininkė

Rimos Spūdienės nuotr.

► Milda Montvilaitė-Tarasevičienė.

Sumanymas parengti šiuos atsiminimus kilo dar 2023 metais, kai bibliotekoje apsilankė buvusių tremtinių iš Patašinės dukra, Vida Mažėtytė-Asijavičienė, atsinešusi keletą albumų, kuriuose surinktos ir išsaugotos vertingos nuotraukos. Vida taip pat papasakojo savo giminės, kilusios iš Patašinės kaimo, tremties istoriją. 2024-aisiais metais bei 2025-ųjų pradžioje kartu

su Patašinės bendruomenės fotografe Rima Spūdiene lankyti buvę tremtiniai, jų vaikai kvieisti į biblioteką, užrašinėti prisiminimai, peržvelgti nuotraukų albumai. Visa tai, ką pavyko užrašyti, perfotografuoti, sudėta į vieną darbą – „Patašinės krašto tremtiniai. Atsiminimai“. Šiame kraštotyriame darbe – ir Vidos Asijavičienės albumuose išsaugotos apie 1948-uosius metus į Maklakovą (Krasnojarsko kraštas), į Žigalovo rajoną (Irkutsko sritis) ištremtų patašiniečių Mažėčių, Ramanauskų, Raslavičių, Lietuvninkų šeimų nuotraukos bei tremties meto nutikimai, kuriuos, kažkada girdėtus iš giminaičių, atpasakojo Vida Mažėtytė-Asijavičienė. Jos tėvus, Vitalijų ir Zuzaną Mažėčius, 1948 metais išvežus į Sibirą, dar nei metų ne-

turinčią Vidą priglaudė ir augino giminaičiai Uleckai. Nuotraukų bei prisiminimų iš tremties taip pat pateikė patašinietis Tadas Lastauskas. Tadas – pats buvęs tremtinys, vos dviejų metų, 1948-aisiais, kartu su tėvais – Antanu ir Marija Lastauskais – iš Marijampolės geležinkelio stoties išvežtas į tolimąjį Krasnojarsko kraštą. Remiantis Tado Lastausko prisiminimais, užrašyti ir jo dėdės, politinio kalinio Vinco Straigio, ir tetos, taip pat politinės kalinės, Konstancijos Straigytes gyvenimo tremtyje epizodai. Bene daugiausia tremties ir lagerio metų prisi-

Rimos Spūdienės nuotr.

► Popietė Patašinės krašto tremtiniams atminti.

minimų, nuotraukų, dokumentų pateikė Milda Montvilaitė-Tarasevičienė. Jos tėvai – Anelė ir Jonas Montvilai – buvo vieni

seniausių Patašinės kaimo gyventojų. Milda pasidalino prisiminimais apie savo tėtį, buvusį politinį kalinį, tremtinį Joną Montvilą, kalėjusį Irkutsko srityje, dirbusį Baikalo – Amūro magistralės statybose, bei tragišką tremtinės tetos Magdelenos Montvilaitės-Aravičienės likimą. Kraštotyriame darbe paminėti ir kiti ištremtieji iš Patašinės krašto, apie kurių likimus nedaug kas žinoma, bet tikimasi sužinoti ir parengti dar vieną atsiminimų apie Patašinės

krašto tremtinius dalį. Tremtinių dukra Vida Mažėtytė-Asijavičienė, politinio kalinio dukra Milda Montvilaitė-Tarasevičienė, tremtinių sūnus, tremtinys Tadas Lastauskas bei Patašinės bendruomenės fotografe Rima Spūdiene už skirtą laiką, prisiminimus, nuotraukas, išitraukimą į Patašinės krašto istorijos gaivinimą bei puoselėjimą, pagalbą susisiekiant su buvusiu Patašinės krašto tremtinių giminaičiais, kantrybę bei geranoriškumą pagerbti bibliotekos padėkomis.

Rimos Spūdienės nuotr.

► Sibiro vaikai. 1959 m.

Kasmetinis Lietuvos bitininkų sąjungos renginys atkeliauja į Suvalkiją

► Atkelta iš 2 p.

Jūratė Rutkauskienė mielai pasidalins savo patirtimi, kviesdama į žolynų pasaulį. Su sutuoktiniu vilkaviškietė vaistinių ir prieskoninių augalų ekologinį ūkį puoselėja jau 19 metų. Ūkyje auginama ir perdirbama daugiau kaip 100 vaistinių ir prieskoninių augalų rūšių. Ūkininkė gamina pavienių augalų ir jų mišinių arbatas, prieskoninių žolelių mišinius. Gaminams 2015 m. suteiktas Tautinio paveldo sertifikatas. Žemės ūkio ministerijos ir VŠĮ „Tatulės programa“ konkurse „Geriausias ekologinės gamybos ūkis“ J. Rutkauskienė šiemet apdovanota už ilga-

metį ekologinės vaistažolyninkystės ūkio vystymą ir visuomenės edukaciją. Žolyninkė, ieškodama būdų, kaip padėti žmonėms, prie savo žolynų tapo neurografikos instruktore, kai piešiant dirbama su savo pasamone. Ji teigia, jog tai puikus mokslinis terapinis metodas ir kiekvienas turi ieškoti, kaip pasiekti tą stabilią būseną.

Apiterapijos srities specialistai bičiulių tarpe žinomi labiau, tačiau visuomenei jų pristatomos temos turėtų būti aktualios ir laukiamos.

Apiterapijos žiniomis ir patirtimi dalinsis puikūs savo srities žinovai apiterapeutai dr. doc. Agila Dauksienė, gyd. Povilas Kale-

sinskas, dr. prof. Sonata Trumbeckaitė, dr. Neringa Sutkevičienė.

Patirtimi dalinsis Roma Mačienė – bitininkė, Lietuvos jaunųjų bitininkų asociacijos „Gintarinis spiečius“ vadovė, Saulės midus, UAB vadovė.

Klausysime Urbanbee.lt ikūrėjo, miesto bitininkystės ir tvarumo ambasadoriaus, VDU Žemės ūkio akademijos mokslo tyrėjo, bitininkystės dėstytojo Kauno kolegijoje Pauliaus Chockevičiaus pasidalinimus.

Dr. Aušra Šimonėlienė – MB „Vitis“ edukacijos centro direktorė, Kauno kolegijos docentė, turinti ilgametę patirtį fermentuotų gėrimų (midaus, vyno,

alaus ir nealkoholinių gėrimų) srityje. Aušra yra tarptautinio midaus vertinimo teisėja, vyno somelje, kuri nuolat kelia savo kompetencijas tiek Lietuvos, tiek užsienio mokslinėse institucijose, semiasi patirties Lietuvos ir užsienio gamybinėse įmonėse.

Ir galiausiai, bitininkystės guru Algirdas Amšiejus pristatys savo patirtį apie ekonomišumą bitininkystėje.

Kviesime kolegas bičiulius, ir ne tik, aktyviai dalyvauti protmūšio rungtyje.

Totorius Maratas, atstovaudamas Trakų krašto tradicinių amatų centrui, mokins šaudyti unikaliu, savo rankomis pasigamintu lanku bei surengs lankininkų varžybas „Pataikyk į erkę!“

Lai lieka vietos ir netikėtumui!

Visai neseniai perimtos Vilkaviškio bitininkų draugijos pirmininko pareigos ir štai didelė atsakomybė – tūkstantinio renginio organizavimas. Ar negąsdina šventės masas? Kas padeda šiame nelengvame darbe?

Aš esu ne viena. Esame mes – komanda, kurią sudaro bičiuliai, įvairiais būdais prisidedantys prie šventės kūrimo – draugijos valdyba, draugijos

nariai, kolegės – draugijų pirmininkai, sąjungos valdybos nariai, šventės rėmėjai...

Aktyviai įsitraukus sąjungos prezidentui Juozui Olekui, sėkmingai suderinome šventės vietą su rajono vadovais bei dvaro administracijos vadovais. Nuoširdžių rekomendacijų, patarimų, ką galėčiau padaryti geriau, įdomiau, patogiau, sulaukiau iš sąjungos valdybos narių. Vos metus vadovauju draugijai, tad gilių artimų draugysčių nesu spėjusi užmezgusi. Nežiūrint to, visi, į kuriuos kreipiausi, noriai dalinasi savomis patirtimis, įgytomis organizuojant ankstesnes šventes.

Nuoširdžiai dėkoju Varenos bičiulių lyderiui Dainiui Rauckiui bei Plungės draugijos pirmininkui Donatui Abruciui, davusiems pažadą praturtinti šventę jau tradicija tapusiais nuotaikeingais konkursais. Šie konkursai visuomet įtraukia gausų šventės dalyvių būrį.

Dar praeitais metais finansinę paramą suteikė Jurbarko draugija – dėkoju bičiulei Nijolei. Keletas draugijų vadovų taip pat pažadėjo paremti, nors simboliškai. Iš anksto už supratimą dėkoju bičiuliams Algirdui Žiūkui bei Sigitui Ūseliui. O Punsco krašto bičiulių lyderis Petras Vitkauskas greta materialinės paramos vakaro koncertui pažadėjo atsivežti net du meno kolektyvus iš Punsko.

Esu dėkinga Vilkaviškio draugijos bičiuliams už susitelkimą, idėjas, sumanymų įgyvendinimą. Daugelis geranoriškai prisidėjo savo asmenine finansine parama. Nuoširdžiai dėkoju visiems, šiandien kartu kuriantiems svarbiausią Lietuvos bitininkų šventę.

Nesame profesionalūs švenčių organizatoriai, tačiau stengiamės pagal savo patirtį ir galimybes. Gera ar mažiau gera komanda esame – tai įvertinsime po šventės.

Pranešimas žiniasklaidai

► Edukacijų metu bus galima susipažinti su bitininko amatu.

Pabodo tradiciškai? Kiaulienos nugarinę paruoškite korėjietiškai – atkartokite fenomeną namuose

Oras geram maistui nebaisus – grilio patiekalais galima mėgautis ar saulei šviečiant, ar lyjant. Juolab, kad vasara – tinkamiausias metas grilyje atkartoti tai, ką matėte televizoriaus ekrane ar ragavote per atostogas svetur. Azijietiška virtuvė Lietuvoje turi didelį gerbėjų ratą, tačiau legendiniai korėjiečių barbekiu patiekalai gali šiek tiek gąsdinti pradedančiuosius namų šefus. Visai be reikalo – pasaulyje dievinamus skonius pavyks atkartoti ir su pigiais bei paprastais ingredientais.

Korėjietiškas barbekiu suvilios net tuos, kurie nėra kaulienos gerbėjai

Šefė Elvyra Semaška pasakoja, kad Pietų Korėjoje nuo seno buvo valgo ma daug jautienos, tačiau per pastarąjį pusę amžiaus kauliena išsiveržė į pirmą vietą. Iš dalies todėl, kad ji yra pigesnė nei jautiena,

bet taip pat ir dėl to, kad riebesnė kauliena puikiai dera su daugeliu korėjietiško prieskonių ir pagardų, ypač su kimči – fermentuotomis daržovėmis.

Vienas iš tipiško Pietų Korėjos barbekiu patiekalų yra „bulgogi“, gaminamas iš plonai supjaustytos marinuotos kaulienos arba

jautienos. Prieš kepant mėsa pamarinuojama su sojos padažu, cukrumi, imbieru, sezamu aliejumi, česnakais.

Kadangi nugarinė supjaustoma nedidelėmis juostelėmis, tokia vakarinė paruošiama vos per keliolika minučių – tereikės prieš tai mėsa pamarinuoti saldžiame, pikantiškame, česnakiniame mišinyje. Tai

greita, skanu ir patenkins troškimą namuose visai nesunkiai sukurti korėjietiško barbekiu patirtį.

Kauliena korėjietiškai – „bulgogi“

Porcijos: 4

Paruošimas: 15 min.

Reikės: 500 g šviežios kaulienos nugarinės, 3 skiltelių česnako, 1 šaukšto šviežio imbiero, 60 ml

sojų padažo, 1 šaukšto aitrųjų paprikų dribsnių, ½ kriaušės, 1 šaukšto sezamo aliejaus, 1 šaukšto rudojo cukraus, 2 šaukštų aliejaus, ryšulėlio šviežių svogūnų laiškų, virtų ryžių arba makaronų, salotų.

Gaminame:

1. Į dubenėlį sudėkite trintą česnaką, nuluptą ir sutarkuotą imbierą, sojų padažą, čili dribsnius, tarkuotą kriaušę, sezamų aliejų ir rudąjį cukrų. Visą gerai išmaišykite.

2. Kaulieną supjaustykite plonomis juostelėmis ir ant jos supilkite marinatą, kad ji visa būtų gerai padengta. Palikite marinuotis kambario temperatūroje 30 minučių arba šaldytuve iki 8 valandų.

3. Jei kepatė ant viryklės. Į didelę keptuvę įpilkite 1 šaukštą aliejaus ir įkaitinkite iki vidutinio karščio. Į keptuvę sudėkite

tiek kaulienos, kiek telpa per daug nesugrūdant mėsos. Kepkite apie 3 minutes arba kol mėsa pradės ruduoti, beveik degti, tada apverskite ir kepkite dar apie 2 minutes. Kaulieną išimkite iš keptuvės į dubenį ir atidėkite. Įpilkite šaukštą aliejaus į keptuvę ir sudėkite likusią mėsa kartu su marinatu. Kepkite taip pat, kaip nurodyta aukščiau.

4. Jei kepatė grilyje. Naudokite arba grilio keptuvę, arba kaulieną dėkite tiesiai ant grotelių – tik tuomet nuvarvinkite marinatą ir žiūrėkite, kad ploni mėsos gabalėliai neįkristų tarp grotelių.

5. Papuoškite supjaustytomis žaliosiomis svogūnais ir patiekite ar ryžių arba vyniokite į šviežius salotų lapus. Šalia derės ir fermentuotos daržovės.

Pranešimas žiniasklaidai

Kraštietės istorija: palikusi teisininkės darbą, atrado laimę kepyklėlėje

Teisingai pasirinkti profesijos kelią vos baigus mokyklą – iššūkis, su kuriuo susiduria daugelis jaunuolių. Vieni pasiduoda tėvų ar visuomenės spaudimui, kiti tiesiog ieško, bandydami tai, kas atrodo perspektyvu ar prestižiška. Gižų seniūnijoje gyvenanti Diana Dirmeikienė – puikus pavyzdys, kad tikrąjį pašaukimą gali atrasti kur kas vėliau. Nors moteris baigė teisės studijas ir dirbo teisininke, ilgainiui suprato – dokumentų kalnai ir teisiniai terminai jos nedžiugina. Šiandien Diana kuria kulinarius šedevrus savo kepyklėlėje ir teigia esanti be galo laiminga.

Greta PAULEVIČIŪTĖ

„Mokykloje sekėsi puikiai, dvylikta klasę baigiau su pagyrimu, bet neturėjau aiškios svajonės, vizijos, ką norėčiau dirbti. Rinkausi tarp to, kas atrodė prestižiška – ekonomikos ir teisės“, – prisimena Diana Dirmeikienė.

„Įsiliejus į darbo rinką, viskas ir toliau klostėsi gerai. Greičiausiai, kaip ir kiekvienas jaunas žmogus, pradedantis naują gyvenimo etapą, jaučiau savaranikiškumo džiaugsmą. Atsiminimai iš tų laikų tikrai neblogi – nauja veikla, nauja rutina, kolektyvas tikrai

„Teisininko darbas gana monotoniškas, mažai vietos kūrybai. O aš – kūrybiška, man reikėjo daugiau laisvės“, – atvirauja ji.

Virsmas nuo teisės prie konditerijos vyko natūraliai. Moteris teigia, pradėjusi gyventi šeimyninį gyvenimą, atrado meilę gaminti maistą.

„Vis norėjosi pabandyti naujus receptus, kai jie pavykdavo, imdavausi kitų. Retkarčiais rezultatais pasidalindavau socialiniuose tinkluose, sulaukdavau draugų komplimentų. Po truputį atsirasdavo ir klausimų – ar galiu užsisakyti? Turbūt tada ir kilo mintis – o gal pabandyti gaminti saldumynus?“ – pasakoja ji.

Įdomu tai, kad moteris vaikystėje apie konditeriją net negalvojo – svajonoje tapti pilote. Mėgo rankdarbius, piešimą, skaitymą, bet maisto gaminimas tikrai nebuvo hobis.

„Pirmojo kepinio net neprisimenu – turbūt buvo pyragas. Per daug eksperimentų metų buvę visokių kepinų – ir labai pavykusių, ir visai nepavykusių. Natūralu, kuo daugiau lavini kažkokius įgūdžius, tuo labiau tobulėjai. Dar ir šiuo metu visko pasitaiko, nes stengiuosi savo meniu periodiškai atnaujinti, išbandyti įvairius skonius. O naujus eksperimentus išbando mano artimieji – tikrai ne viskas praeina patikrą“, – šypsosi ji.

Iš hobbio – į nuosavą kepyklą

Konditerija Dianą įtraukė taip, kad tai tapo ne tik hobiu, bet ir nauju gyvenimo keliu. Kol moteris augino dukras, atsirado daugiau laiko bandymams virtuvėje. Draugų užsakymai dažnėjo, atsirado noras tobulėti.

„Pagaminus kelis užsakymus, supratau, kad tai man labai patinka, nuvykau į keletą konditerijos gaminių mokymų ir toliau stengiausi tobulėti. Pamažu supratau, kad tai gali būti mano pagrindinė veikla, pradėjau domėtis, kokie reikalavimai patalpoms, inventoriui, gamybai ir t. t. Paauginusi dukras į teisę taip ir nebegrižau“, – sako ji.

Šiandien savo kepyklėlėje ji dirba viena ir džiaugiasi, kad viską spėja pati. O labiausiai džiugina kūrybinis procesas ir klientų reakcijos.

„Labai patinka įgyvendinti naujas idėjas, tobulėti, kaip minėjau, esu kūrybiškas žmogus, todėl jaučiu malonumą puošdama saldumynus, ieškodama, kur padėti vieną ar kitą papuošimą ant torto. Taip pat labai džiugina klientų atsiliepimai, visada labai malonu išgirsti gražius žodžius, džiaugiuosi, galėdama prisidėti prie klientų mažų ir didelių švenčių. Gera žinoti, kad mano gaminti saldumynai suteikė malonių, saldžių emocijų“, – dalinasi mintimis Diana.

Dar viena didelė aistra – motociklas

Be konditerijos, Diana turi dar vieną didelę aistrą, kuri jos gyvenimą praturtina visai kitokiais potyriais – keliones motociklu.

Jau daugiau nei 20 metų kartu su vyru Diana leidžiasi į kelių dienų keliones motociklu, o viskas prasidėjo nuo trumpų pasižinėjimų Lietuvoje.

„Paskutiniu metu keliaujame vis toliau, su motociklu esame buvę Lenkijoje, Slovakijoje, Čekijoje, Austrijoje, pernai vyko į Slovėniją, Italiją, važinėjo-

Dianos Dirmeikienės asmeninis archyvas

me po Dolomitinės Alpes. Šiuo metu turim savo atostogų tradiciją – bent kartą per metus vykstam dviese motociklu – dažniausiai į kalnus“, – sako ji.

Moteris pasakoja, kad kelionės – geriausias būdas atsijungti nuo kasdienių rūpesčių ir veiklų. Tai būdas pakrauti save pačiomis gražiausiomis emocijomis, patirti laisvę ir didžiulį gyvenimo malonumą.

Paklausta, kurios šalys ar kelionės paliko didžiausią įspūdį, moteris atsako, kad visose šalyse tikrai yra ką pamatyti, reikia tik skirti laiko ir pasiieškoti įdomių vietelių.

„Tačiau, neslėpsiu, jaučiu didžiulę meilę kalnams. O dar jei važiuojam motociklu, tie kvapą gniau-

žiantys vaizdai, aromatai, vėjas... Esu girdėjusi gerą palyginimą, jog važiuoti automobiliu – tai žiūrėti filmą, važiuoti motociklu – jame dalyvauti. Būtent taip ir jaučiamės keliaudami“, – pasakoja kraštiečių.

Svarbiausia – klausyti savęs

Pabaigoje pokalbio paklausta, ką pasakytų sau prieš daugelį metų, jei nedvejotų: „Nebijoti ieškoti savo kelio. Nepriimti sprendimų tik todėl, kad jie populiari ar saugūs. Gyvenime labai svarbu dirbti tai, kas teikia malonumą – net jei pradžioje tai atrodo tik hobis. Nes tai, ką gyvenime veikiate su užsidegimu, gali tapti jūsų pragyvenimo šaltiniu“. Ir Dianos istorija tai tik patvirtina.

Dianos Dirmeikienės asmeninis archyvas

UŽ MIESTO

Atrask Vilkaviškio rajono grožį

Vasarai įsibėgėjus, pats metas pradėti planuoti savo atostogas – apsvastyti, kur nuvykti ir ką pamatyti Lietuvoje. Šįkart kviečiame keliauti po vieną iš įdomiausių Šiūduvos regiono kampelių – Vilkaviškio rajoną.

Laura KĖŽINAITĖ

Bartninkų bažnyčios griuvėsiai

Kelionę pradėkime nuo Bartninkų miestelio, kuris traukia lankytojus, norinčius išvysti įspūdingus Bartninkų bažnyčios griuvėsius. Kadaise išskirtine architektūra ir didingumu garsėjusi Šv. Apaštalo Petro ir Povilo bažnyčia Antrojo pasaulinio karo metu buvo smarkiai apgadinta ir virto griuvėsiais. Tačiau net ir šiandien jos likučiai laikomi svarbiu kultūros paveldo objektu.

Ši vieta atgimė kaip unikali kultūrinė erdvė – čia rengiami koncertai, šviesų instaliacijos, kino seansai bei literatūriniai vakarai. Griuvėsių akustinė atmosfera ir sakralus fonas sukuria ypatingą emocinę patirtį tiek menininkams, tiek žiūrovams.

Jono Basanavičiaus gimtinė

Vos keli kilometrai nuo Bartninkų – Ožkabalų kaime – įsikūrusi Jono Basanavičiaus gimtinė. Tai vienintelė atstatyta Vasario 16-osios Akto signataro gimtoji sodyba. Čia lankytojai supažindinami su pasiturinčio suvalkiečio ūkininko kasdienybe, Šiūduvai būdinga etnine kultūra bei Jono Basanavičiaus gyvenimu ir veikla.

Muziejuje rengiamos teminės parodos, įvairūs renginiai ir edukaciniai užsiėmimai įvairaus amžiaus lankytojams. Greta sodybos driekiasi 40 hektarų ploto Lietuvos tautinio atgimimo ažuolynas.

Piliakalnių piliakalnis ir Vinkšnupių dvaras

Piliakalnių piliakalnis – dar vienas svarbus istorinis objektas. Lankytojų patogumui įrengti laiptai, pažintinis takas, poilsio aikštelė

bei ugniakuras. Netoliese, Vinkšnupių kaime, stovi ir Vinkšnupių dvaras, išsiskiriantis savo architektūra ir istorija – jame kadaise gyveno totoriai, palikę svarbių pėdsakų vietos kultūroje.

Vištyčio regioninis parkas

1992 m. įkurtas Vištyčio regioninis parkas garsėja kalvotu reljefu, ežerais, miškingomis vietovėmis ir biologine įvairove. Parke saugomi reti augalai ir gyvūnai, įsteigti draustiniai bei rezervatai. Čia taip pat yra piliakalnių, senųjų gyvenviečių, Vištyčio vėjo malūnas, Vištyčio akmuo – vienas didžiausių Lietuvoje, įrengti pažintiniai takai, apžvalgos aikštelės, lankytojų centras.

Vasarą čia vyksta kasmetinis renginys „Vištyčio muzikos pakrantė“ – koncertai po atviru dangumi su žinomais atlikėjais. Renginio išskirtinumas – jauki atmosfera gamtos apsuptyje, ant Vištyčio ežero kranto. Tai puiki proga ne tik pasiklausyti muzikos, bet ir pasimėgauti parko grožiu, pasivaikščioti pažintiniais takais ar aplankyti kultūros paveldo objektus.

Gabrielės Navikaitės nuotr.

► Rasti patogią vietelę renginio vakarą Vištyčio muzikos pakrantėje – nemenkas iššūkis.

Paežerių dvaras

Vienas iš labiausiai lankomų objektų Vilkaviškio rajone – Paežerių dvaras, Suvalkijos (Šiūduvos) kultūros centras-muziejus. Lankytojai kviečiami apžiūrėti rūmuose eksponuojamas parodas, atkurtą XVIII a. dvaro aplinką bei muziejinę ekspoziciją kituose dvaro pastatuose.

Paežerių dvaro parkas ir sodas užima 12 ha plotą ir ribojasi su Paežerių ežeru. Čia įrengti pasivaikščiojimo takai, išsaugotas se-

nasis dvaro ažuolas. Verta pasidomėti renginių kalendoriumi – dvaras garsėja klasikinės muzikos vakalais, edukacinėmis veiklomis, Šiūduvių amatų švente, festivaliu „Viva la musica“, Rožių festivaliu ir kitais kultūriniais renginiais.

Straipsnyje paminėta tik keletas lankytinų objektų, tačiau iš tiesų jų Vilkaviškio rajone yra kur kas daugiau. Šis kraštas – ne tik svarbi Lietuvos istorijos ir kultūros dalis, bet

ir vieta, kur galima atrasti daugybę įdomių, įkvėpiančių bei poilsui tinkamų kampelių. Įvairiapusė gamta, autentiškas paveldas ir vis dažniau čia vykstantys kultūriniai renginiai sukuria puikias sąlygas tiek trumpoms išvykoms, tiek ilgesniam pažintiniam poilsui. Šis kraštas slepia daugiau lankytinų vietų, nei gali pasirodyti iš pirmo žvilgsnio, todėl tikrai verta čia atvykti ir patiems viską pamatyti.

Parama mokiniams: kas priklauso ir kur kreiptis norint ją gauti?

Naujieji mokslo metai artėja, o tėvams svarbu žinoti, kokia valstybės parama skirta jų vaikams. Kaip ir pernai, visi priešmokyklinukai bei pirmų ir antrų klasių mokiniai ir toliau gaus nemokamus pietus. Tačiau jei šeima tikisi paramos mokinio reikmenims įsigyti, teks pateikti prašymą ir įveikti pajamų vertinimo etapą. Ką svarbu žinoti ir iki kada suspėti?

Vaida MASAITIENĖ

Marijampolės savivaldybės administracija informuoja, kad jau galima teikti prašymus dėl socialinės paramos mokiniams. Dėl nemokamų pietų priešmokyklinukams ir 1–2 klasių mokiniams, kaip ir pernai, šiemet teikti prašymų nereikia, kadangi ši parama skiriama pagal sąrašus, kuriuos savivaldybei pateikia mokyklos: „Tėveliams, žinoma, yra paliekama teisė atsakyti paramos, jeigu jų vaikučiams nemokamų pietų nereikia, jie tiesiog gali pateikti laisvos formos prašymą mokyklai ir šios paramos atsisa-

kyti“, – apie bendrą tvarką aiškina Vida Bružinskaitė, Marijampolės savivaldybės administracijos Piniginės paramos skyriaus vedėja.

Norintys gauti paramą mokinio reikmėms įsigyti 3–12 klasių mokinių tėvai prašymus pateikti turi, nes šiuo atveju yra vertinamos tėvų pajamos. Ši parama priklauso šeimoms, jeigu vidutinės pajamos vienam iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienam gyvenančiam asmeniui per mėnesį yra mažesnės kaip 1,5 valstybės remiamų pajamų dydžio (331,50 Eur), arba vidutinės pajamos vienam šeimos nariui per mėnesį yra mažesnės kaip 2 valstybės remia-

mų pajamų dydžiai (442,00 Eur), arba jeigu vidutinės pajamos vienam šeimos nariui per mėnesį yra mažesnės kaip 2,5 valstybės remiamų pajamų dydžio (552,50 Eur). Tačiau paskutiniaisiais dviem atvejais šeimai skiriama parama išimtiniais atvejais: dėl ligos, įvykus nelaimingam atsitikimui, netekus maitintojo, kai motina ar tėvas vieni augina vaiką (vaikus), kai bendrai gyvenantys asmenys augina tris ir daugiau vaikų ar bent vienas iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienas gyve-

nantis asmuo yra asmuo su negalia, kai mokinys patiria socialinę riziką arba mokinį augina bendrai gyvenantys asmenys, patiriantys socialinę riziką.

Šios šeimos dėl 3–12 klasių mokinio nemokamų pietų gali kreiptis visus metus, tačiau dėl paramos mokinio reikmėms įsigyti galima kreiptis nuo liepos 1 d. iki spalio 5 d. Teisę gauti socialinę paramą (vertinant šeimos pajamas) turi ir mokiniai iki 21 metų amžiaus, kurie mokosi pagal suaugusiųjų ugdymo programas.

Autorės nuotr.

Autorės nuotr.

► Vida Bružinskaitė.

V. Bružinskaitė primena, kad „kaip ir pernai, taip ir šiais metais kreiptis reikia į seniūnijas pagal deklaruotą gyvenamą vietą. Taip pat yra ir kita

galimybė – kreiptis elektroniniu būdu per socialinės paramos informacinę sistemą (www.spis.lt), tačiau ši galimybė yra toms šeimoms, kurios turi el. bankininkystę. Noriu priminti Marijampolės miesto gyventojams, kad miesto seniūnija jau persikėlusi į naujas patalpas, esančias Laisvės g. 18-6“.

Marijampolės savivaldybėje praėjusiais mokslo metais beveik 2790 mokinių gavo nemokamus pietus mokykloje, o daugiau nei 600 asmenų sulaukė paramos mokinio reikmėms įsigyti. Pasak specialistės, šie skaičiai kasmet mažėja, nes mažėja ir mokinių skaičius.

mmm.lt partnerių „Gyvenimas Šiaurėje“ tinklalaidės Marijampolės televizijos eteryje - dar daugiau įtraukiančio turinio kiekvienam!

@gyvenimassiaureje

Lietuvos bitininkų šventė Paežerių dvare

Programa

10 val. – šv. Mišios prie senojo ąžuolo.
11 val. – iškilminga Lietuvos bitininkų draugijų eiseną.
11.15 val. – šventės atidarymas.
Nuo 12 val. – veiklos parko teritorijoje: edukacijos (Vilkaviškio krašto bitininkų kiemelyje), pramogos šeimoms, vaikams, jaunimui (Seimų pievelėje), batutų linksmybės, bičiuliški žaidimai visai šeimai.
15–17 val. – dubenų ir gongų garsų muzikiniai užsiėmimai.
12–17 val. – šventinė konferencija ne vien bitininkams (rūmų salėje).

Konkursai ir varžybos

Nuo 12 val. – vaikų ir jaunimo konkursas „Susipažinkime su bitėmis“ (ledainėje), bitininkų meistriskumo, sporto varžybos (parke), „Gaminu su medumi ir iš medaus!“ – geriausios šeiminiukės rinkimai (prie ąžuolo), šaudymo varžybos (parke).
13–14 val. – konkursas „Savos gamybos bitininkavimo inventorių“ (prie ąžuolo).
14–15 val. – konkursas, paroda, degustacija „Skaniausias šventės medus“ (ledainėje).
14–16 val. – „Nektaro“ nešimo varžybos (parke).
15–17 val. – protmūšis bitininkystės tema „Ar žinai?“ (parke), bitininkų meistriskumo varžybos „Karalienės suradimas avilėje“ (dvaro teritorijoje), mdaus čempionatas „Bičiulių skoniai“ (mokama degustacija ledainėje – 15 Eur asmeniui).

16–17 val. – konkursas, degustacija „Pakapių žolės – nauda sveikatai?“ (po ąžuolui).

Dienos koncertas

12–17 val. – Kybartų kultūros centro liaudiškos muzikos kapela „Žemyna“, Virbalio kultūros namų kapela „Pilumpas“, Girėnų kultūros namų kapela „Versmė“, Pilviškių kultūros namų kapela „Pilvė“, Vilkaviškio kultūros centro folkloro an-

sambliai „Lankupa“ ir „Sūduviai“, Kybartų kultūros centro folkloro ansambliai „Spadnyčaitė“, Punksko folkloro grupė, Vilkaviškio šokių mokykla „Šokantys bateliai“.

17–18 val. – Šventės konkursų, varžybų nugalėtojų apdovanojimai.

Valakori koncertas

18 val. – apeigų folkloro grupė „Kūlginda“.
19 val. – Punksko kapela „Klumpė“.
20 val. – medaus padirbėjo „Niekadėjo“ palydėtuos ant lauko.
21 val. – folkloro grupė „Žalvarinis“.
22 val. – naktinis lazerių šou.
22.30 val. – grupė „Lietuvišai“.
 Šventinė diskoteka.

• Viso renginio metu vyks Vilkaviškio krašto bitininkų draugijos, Lietuvos Raudonojo kryžiaus Vilkaviškio skyriaus savanorių, Vilkaviškio turizmo ir verslo informacijos centro, Vilkaviškio medžiotojų ir žvejų draugijos veiklų pristatymai.

• Veiks respublikinio piešinių konkurso „Kaip išsaugoti bite“ ir Menų mokyklės kūrybinės vasaros stovyklos projekto „Gyvename su bitėmis“ darbų parodos.

Daugiau informacijos rasite tinklalapyje www.bitininkusajunga.lt.

Užsk. 7777

Vilkaviškio rajono savivaldybė

Vilkaviškio rajono Samulgių (Rietavos) kultūros namų teritorijoje

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTERIJA

PERKA
Brangiausiai
Lietuvoje miškus
(brandžius, jaunus,
malkinius, iškirstus),
žemes, sodybas.
Tel.: +370 676 41155

SIENŲ ŠILTINIMAS
 į oro tarpus
 Tel. 0 696 42 020

Liūdesys – ne kosulys, nerimas – ne karščiavimas

Emociniai ir fiziniai simptomai – skirtingi, bet vienodai svarbūs!

Pasirūpink savo psichologine sveikata
kartu su **Altamedica**. Čia tavęs lauks:

- Nemokamos gyd. psichiatrų ir psichologų konsultacijos*
- Nemokama psichosocialinė rehabilitacija**
- Privačios, anoniminės psichikos
sveikatos specialistų konsultacijos
- Psichologiniai tyrimai suaugusiesiems ir vaikams
- Konsultavimas dėl priklausomybių

* Prisirašiusiems prie „Altamedica“ Psichikos sveikatos centro Marijampolėje.
** Turintiems gyd. psichiatro siuntimą.

+370 343 73 655

Sporto g. 2, Marijampolė

www.altamedica.lt

Malkos:
alksnis – beržas,
āžuolas, uosis,
skroblas, mišrios.
Suvalkijoje pristato
n e m o k a m a i.
Tel. +370 617 93 249

DOVANOJU
naują klausos
aparatą.

+370 646 04 605

**Trinkelių plovimas
ir atsijų užšlavimas**

Fasadų plovimas aukštu slėgiu
Langų bei baldų valymas

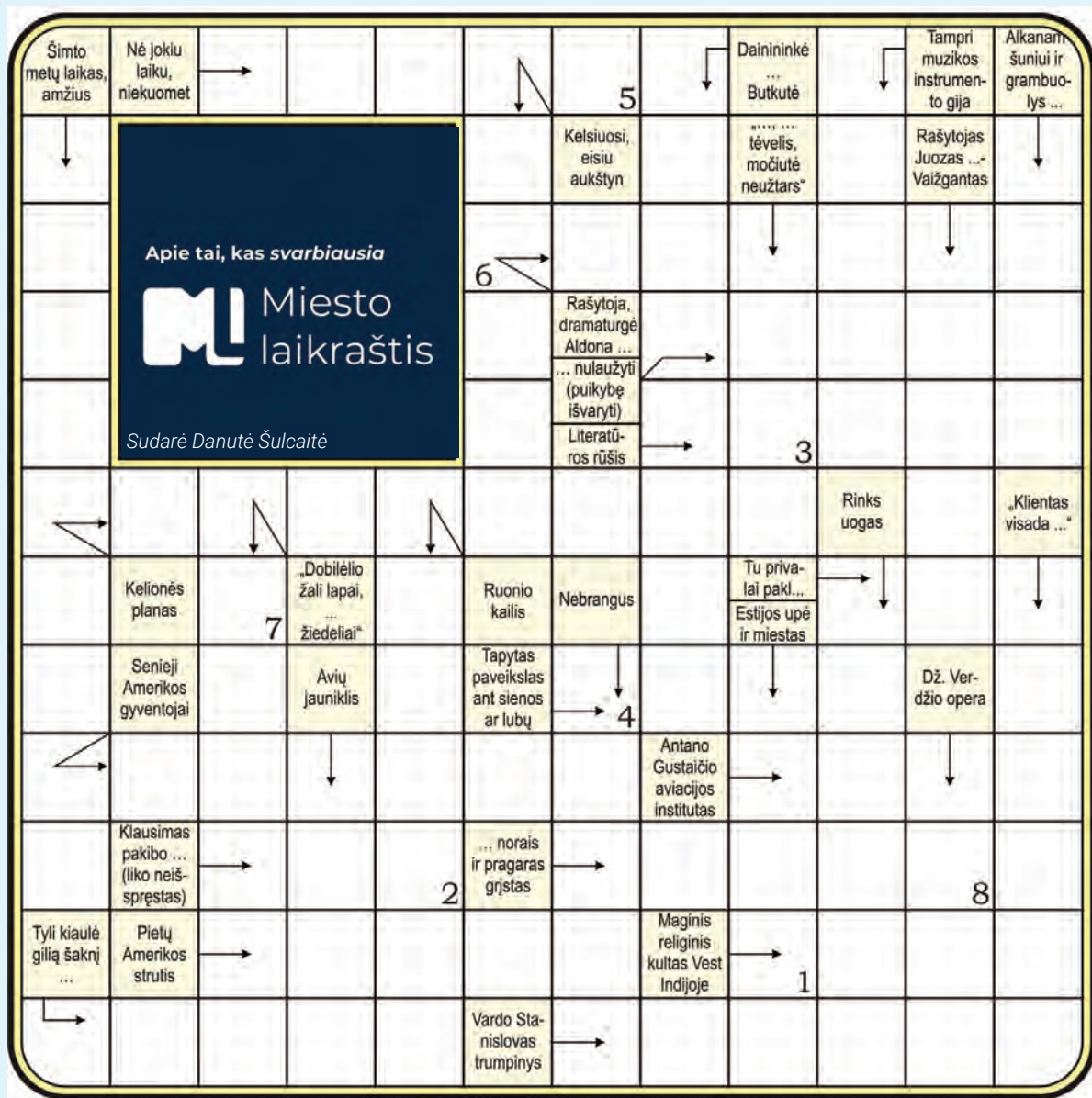
**Skambinkite numeriu
+370 640 46424**

Dirbame Marijampolėje
ir visoje apskrityje.

Spręskite kryžiažodį ir laimėkite prizus!

Išspręskite kryžiažodį ir siųskite atsakymus el. paštu redakcija@mmm.lt arba įmeskite į redakcijos pašto dėžutę, esančią adresu Gedimino g. 11, Marijampolė. Siųsdami atsakymus, nepamirškite nurodyti savo vardo, pavardės ir telefono numerio. Burtų keliu išrinksiame vieną nugalėtoją, kuriam atiteks MMM prizas.

Atsakymų laukiame iki 2025 m. liepos 28 d.

1	2	3	4	5	6	7	8
---	---	---	---	---	---	---	---

Praėjusio kryžiažodžio konkurso nugalėtoja burtų keliu išrinkta Rūta Vitkauskienė.

Sveikiname!

Dėl prizo atsiėmimo susisieksime asmeniškai.

Praėjusio kryžiažodžio atsakymai:

Vertikaliai: Eksmisija. Komorai. Kanbera. Pavana. Ailas. Sika. Kartena. Keturinė. Aktualis. Orda. Imrė. Mao. Ripsas. Rasi.

Horizontaliai: Prospektas. Varžtai. Niekais. Makaka. Nelma. Atirs. Samana. Bistro. Jurgeli. Irma. Rakandas. Pinasa. Ėaoi.

Pažymėtuose langeliuose: Origamis.

PROTO MANKŠTA

Kiekviename atsakyme pakeiskite po vieną raidę

1. Ežeras aplink Trakų salos pilį.
2. Šūvis iš kelių ginklų vienu metu.
3. Didelė žvaigždė.
4. Kaukazo kalniečių plūktinė pirkia.

1						
2						
3						
4						

Atsakymai: Galvė – salivė – saulė – saklė.

Pagalvokite ir atsakykite

Knygos „Kodėl jos visos tokios skirtingos?“ viršelyje pavaizduotos ne moterys, o žinomas, bet neišlikęs statinys Azijoje. O gal jo niekada ir nebuvo. Todėl ir neprašome jo įvardinti. Vienu žodžiu atsakykite, kam skirta ši knyga.

Atsakymas: Kalboms; tas statinys – Babelio bokštas, minimas tik Biblijoje, kaip nesutarimų tarp skirtingai kalbančių žmonių simbolis.

Skelbk, parduok, rask!

Skelbkite greitai ir patogiai!

Miesto laikraštis – didžiausio tiražo laikraštis Marijampolės regione, platinamas nemokamai.

El. paštu redakcija@mmm.lt
Telefonu +370 679 51 451
Redakcijoje: Gedimino g. 11, Marijampolė

Skelbimo kaina Miesto laikraštyje – tik nuo 4 Eur!

Platinimo vietos

Marijampolės autobusų stotis (Stoties g. 2B)

Netičkampis – parduotuvė „Aibė“ (Šešupės g. 1, Netičkampio k.)

Marijampolės ligoninė (Palangos g. 1)

Marijampolės savivaldybės administracija (J. Basanavičiaus a. 1)

Marijampolės P. Kriaučiūno viešoji biblioteka (Vytauto g. 22)

Universalinė parduotuvė „Gulbė“ (J. Basanavičiaus a. 10)

Marijampolės P. Kriaučiūno viešosios bibliotekos Draugystės padalinys (Draugystės g. 5)

Puskelniai – parduotuvė „Aibė“ (Plytinės g. 10, Puskelnių k.)

Marijampolės Trečiojo amžiaus universitetas (Vytauto g. 47-106)

Kavinė „Torino date“ (R. Juknevičiaus g. 9, Marijampolė)

Maisto prekių parduotuvė (Mokolų g. 59)

Rezidencija „Grįžulo ratai“ (Naujoji g. 10, Kantališkių k.)

Spindulio kino teatras (Kauno g. 13, Marijampolė)

Igliskėliai – parduotuvė „Aibė“ (Tvenkinio g. 2, Igliskėliai)

„Gubojos“ vaistinė (R. Juknevičiaus g. 72)

Patašinės kaimo biblioteka (Nausupės skg. 4, Patašinės k.)

Marijampolės TV biuras (Gedimino g. 11)

Šunų biblioteka (Varpo g. 32, Šunų mstl.)

„Statybos ir ūkio prekės“ (Klaipėdos g. 1A)

Sasnava – parduotuvė „Aibė“ (Sūduvos g. 416C, Sasnava)

Marijampolės apylinkės teismas (Kauno g. 8)

Ledų ir šaldytų maisto produktų parduotuvė „Aliaska“ (Gedimino g. 25, Marijampolė)

MIESTO LAIKRAŠTIS

Mobris.lt

NERIBOTI SMS, SKAMBUČIAI IR 5G INTERNETAS

info@mobris.lt

www.mobris.lt

+370 635 07000

MIESTO LAIKRAŠTIS

Redakcijos adresas: Gedimino g. 11, Marijampolė.
Tel. +370 699 40110.

NEMOKAMA „Miesto laikraštis“ (ISSN 1822-5667) leidžia viešoji įstaiga Marijampolės televizija (j.m. kodas 151455022, vienintelis dalininkas viešoji įstaiga „Atviros visuomenės forumas“). Laikraštis leidžiamas du kartus per mėnesį. Kitas numeris – 2025 m. liepos 31 d. Tiražas 6020 egz. Spausdino „Polska Press Sp. z o.o.“ Už skelbimų ir mokamų straipsnių turinį redakcija neatsako. Perspausdinti ar kitaip naudoti bet kokį laikraščio turinį galima tik gavus išankstinį redakcijos sutikimą.

■ – žymima reklaminė informacija.

Naujųjų tarnybos vadovė Irma Bagunė, el. p. irma.bagune@mmm.lt
Žurnalistė-kalbos redaktorė Daiva Balčiūnė, el. p. redakcija@mmm.lt
Žurnalistė Vaida Masaitienė, el. p. vaida@mmm.lt
Žurnalistė Greta Paulevičiūtė, el. p. greta@mmm.lt
Žurnalistė Lijana Petrikaitė, el. p. lijana@mmm.lt
Dizainerė Monika Šlekonytė, el. p. monika.slekonyte@etaplus.lt